

İNSANLAR EKONOMİK GÜVENLİKLERİ VE SAĞLIKLARI KONUSUNDA OLDUKÇA KAYGILI

İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatının (OECD) insanların karşı karşıya kaldıkları sosyal ve ekonomik tehlikelere dair algılarını küresel düzeyde incelediği Önemli Riskler Araştırması[4] 7 Eylül 2023 tarihinde yayımlandı. Bu inceleme gerçekleştirilirken, yönetimlerin bu tehlikeleri ne derece ele aldığı konusundaki kişilerin fikirleri ve vatandaşların sosyal koruma konusunda hangi yasal imkânlarla sahip oldukları araştırıldı.

Araştırmanın ilki 2018 ilkbahar ve sonbaharında 21 ülkede yapılmış olup, daha sonra 2022 yılında, 27 ülkeden (Avusturya, Belçika, Kanada, Şili, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, İrlanda, İsrail, İtalya, Kore, Letonya, Litvanya, Meksika, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Slovenya, İspanya, İsviçre, Türkiye, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri) 18-65 yaş arası 27.000 katılımcı üzerinde gerçekleştirildi. Son araştırmaya göre, ortalama olarak katılımcıların %75'i az ya da çok ailelerinin maddi geleceği ve ekonomik refahı konusunda endişeli olduğunu ifade etti. Nitekim bu endişeler, yaşam maliyetlerindeki mevcut ekonomik belirsizliğin bir göstergesi olarak değerlendirildi. Ailelerin mevcut durumunu bir yıl öncesi ile karşılaştırmaları istendiğinde, ankete katılanların ortalama %42'si ailelerinin ekonomik durumunun kötüleştiğini bildirdi. Bu oranın 2020'den bu yana 9 puan daha arttığı görüldü. Diğer yandan, sağlıkta bakıma duyulan gereksinim konusunda da önümüzdeki birkaç yıl için benzer endişeler gözlemlendi. Her 10 katılımcıdan yedisinde, 27 ülkenin ise 12'sinde sağlık bakımının önemli bir endişe kaynağı olduğu görüldü. Katılımcıların %75'i, önümüzdeki 10 yıllık süreçte yaşlılıkta kendini maddi güvencede hissetmezken, %71'i gelecekte kaliteli sağlık bakımı alamamaktan endişe duyduğunu belirtti. Ülkeler genelinde her on kişiden dördü (%43) ödediği vergi ve katkı payları bakımından kamu yardımlarından adil bir şekilde yararlanamadığını düşünürken, %60'ı yoksulların desteklenmesi için zenginlerden daha fazla vergi alınması gerektiğine inanıyor.

Hükümet desteği dışında kimden yardım sağlanacağı konusunda alınan yanıtlar incelendiğinde, önceki yıllarda olduğu gibi, katılımcıların maddi sıkıntı durumunda arkadaşlarına ve ailelerine güvendikleri veya daha fazla çalışmak zorunda kalacakları yanıtı öne çıktı. Ankete katılanların ortalama %55'i, bir arkadaşının veya aile üyesinin yardım edebileceğinden ve yardım etmeye istekli olacağından emin olduğunu; %53'ü ise evlerindeki başka bir yetişkinin daha fazla para kazanmak için daha fazla çalışabileceğinden emin olduğunu belirtti. Sadece üçte biri (%33) devletin kendilerini destekleyeceğine inandığını ifade etti.

Main Findings from the 2022 OECD Risks that Matter Survey

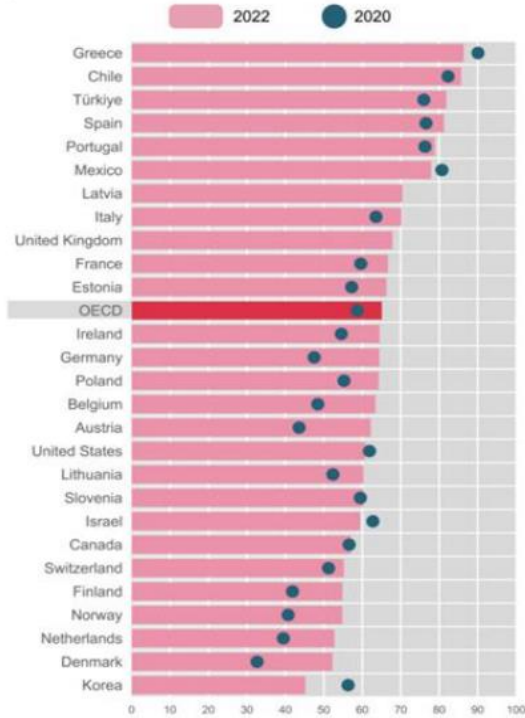

OECD

Önümüzdeki iki yıla ilişkin endişelerde ülkeler arasında önemli farklılıklar gözlemlendi. Masrafların karşılanamaması ve geçimini sağlayamamak, 2022 yılında çoğu ülkedeki katılımcılar arasında en büyük endişe kaynağı oldu. Ancak endişe düzeyleri önemli ölçüde değişti. Endişelerin en yüksek olduğu ülke Yunanistan olup, bunu Şili (%86'nın biraz altında), Türkiye (%82) ve İspanya (%81) takip etti. Norveç ve Hollanda gibi ülkelerde, geçimini sağlama konusundaki endişeler sık sık dile getirilse de sırasıyla %55 ve %53 oranlarıyla daha düşük düzeyde kaldı. Kaliteli sağlık hizmetlerine erişim de önemli bir sorun olarak kaydedilirken, %87 ile Şili bu endişeyi bildiren ülkelerin başında yer aldı. Bu ülkeyi İspanya (%86), Yunanistan (%85) ve Meksika (%83) izledi. Yaş gruplarına göre yanıt verenlerin çoğunluğu maddi durum ve iyi sağlık hizmetlerine erişim konusunda endişe duyduğunu belirtse de yaşa göre dikkate değer farklılıklar gözlemlendi. 18-29 yaş arası genç yetişkinler finansal güvensizlik konusunda daha fazla endişe duyarken, yaşlı yetişkinler en çok sağlık hizmetlerine erişim konusunda endişe duyuyor. Ülkeler genelinde ortalama olarak, genç yetişkinlerin %69'u maddi durumları konusunda endişe duyduklarını belirtirken, bu oran 30-49 yaş grubunda %67 ve 50-64 yaş grubunda %62'ye kadar geriledi.

Worried about making ends meet?

% of respondents who report being somewhat or very concerned about not being able to pay all expenses and make ends meet.

Source: OECD 2023, "Worries about affording essentials in a high-inflation environment", <http://oe.cd/rtn>.

OECD

Öte yandan, 18-29 yaş grubundakilerin %60'ı kaliteli sağlık hizmetlerine erişim konusunda az ya da çok endişe duyduğunu belirtirken, 30-49 yaş grubunda bu oran %65, 50-64 yaş grubunda ise %68'e yükseldi. Gelecek on yıla bakıldığında, pek çok kişi kişisel finans ve sağlık açısından uzun vadeli risklerden endişe duyduğunu bildirirken, en sık bildirilen risk "yaşlılıkta mali açıdan güvende olamama" olarak kaydedildi. Bu endişe ülkeler genelinde ortalama olarak katılımcıların %75'inde gözlemlendi. Bu oran Şili'de %90'dan Hollanda'da %59'a kadar değişkenlik gösterdi. "Kaliteli sağlık hizmetlerine erişim" ikinci en çok endişe kaynağını oluştururken, katılımcıların %71'i ortalama olarak bu konuda endişe duyduklarını belirtti. Şili'de bu oran %91 iken İsviçre'de %51'e kadar düştü. Bu seneki araştırma, dünyanın en zengin ülkelerinde bile insanların ekonomik güvenlikleri ve sağlıkları konusunda oldukça kaygılı olduklarını, devlet desteğini eleştirdiklerini ve sosyal güvenliğin güçlendirilmesini talep ettiklerini açık olarak gösterdi.

Kaynak: OECD (2023), Main Findings from the 2022 OECD Risks that Matter Survey, OECD Publishing, Paris, [7] Gmyrek, P., Berg, J., Bescond, D. 2023. Generative AI and jobs: A global analysis of potential effects on job quantity and quality, ILO Working Paper 96 (Geneva, ILO). <https://doi.org/10.54394/FHEM8239>.

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü e-bülten, sayı 73